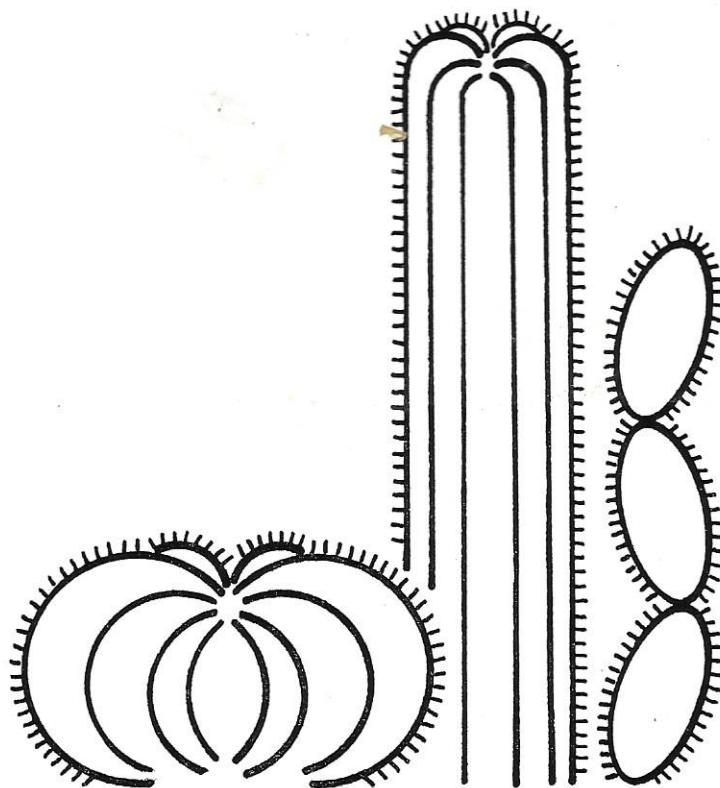

KAKTEJE IN SUKULENTE

Glasilo Društva prijateljev kaktej SR Slovenije

Ljubljana

11. XI. 1983

Številka

9

Leto

12

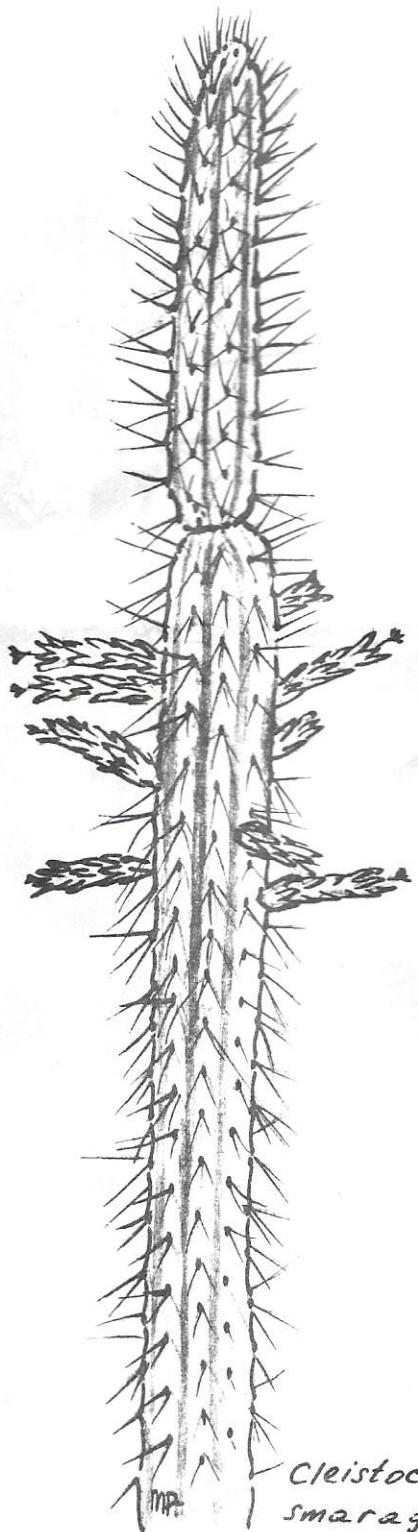
Glasilo KAKTEJE IN SUKULENTE: lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva ali posameznih avtorjev. Dopise in vprašanja v zvezi z glasilom pošljite na naslov odgovornega urednika: Engelbert Novak, dipl. inž., Titova 100, ali Valjavčeva 16, 61000 Ljubljana. Žiro račun društva: 50102-678-50727

I. INFORMACIJE DRUŠTVA

Sestanek društva bo v petek 11.novembra ob 17 uri. Sestanek upravnega odbora bo ob 16 uri 30 minut.

Dnevni red:

- 1 / Priprava za silvestrovanje in obveštala
- 2 / Predavanje - tov. Jerin
- 3 / Diapositivi - tov. Slatner
- 4 / Razno - izmenjava kaktusov, semen, lončki itd.

*Cleistocactus
smaragdiflorus*

II. TUDI LETOS MORA BITI ŽIVAHNO

Kdaj? Ja drugi mesec vendar: 9.december vob 17 uri pri Samiču v kmečki sobi kot doslej na Gosposvetski ulici 6 (tel. 3lo- 970). Na novemborskem sestanku bomo sprejemali predloge za popestritev tega vsakoletnega srečanja. Lani se nas je zbral štirideset! Letos računamo na pedeset iz vse Jugoslavije.

Konvencionalnemu programu (licitacija, diapositivi, tombola) se bo pridala še kakšna nova točka. Miza bo kot vedno bogato založena. Rezervirajte si ta dan

9. december ! Ne bo vam žal.

PREDSEDNIK

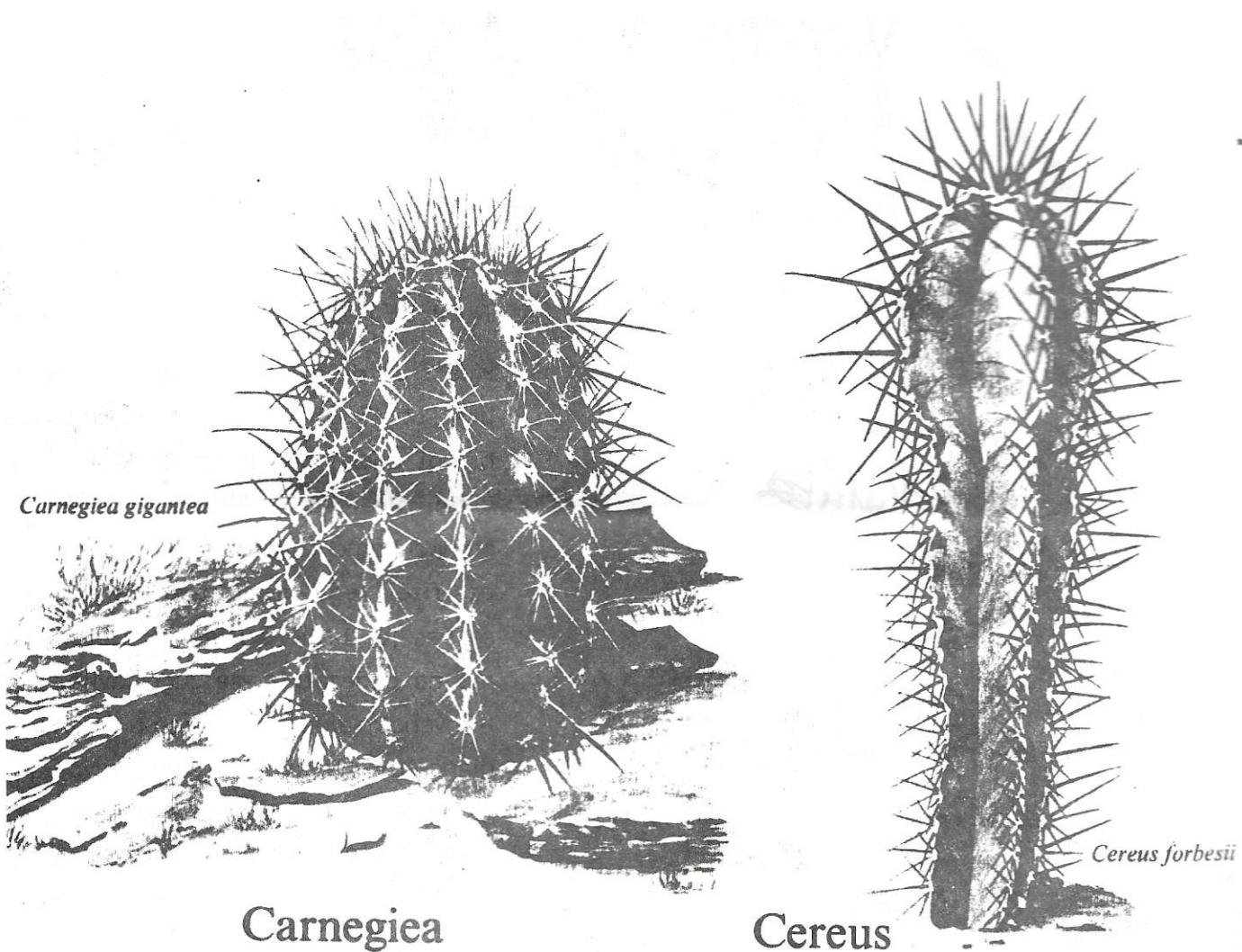

*Echeveria
gibbiflora*

III. CEREINAE - CEREUSI

Cereusi so dobili ime po vosku, saj res spominjajo na sveče. Seveda vsi še zdaleč niso podobni svečam, vendar je ime le ostalo. Za vse stebričarje so značilna rebra. Rastejo pokončno ali pobešeno, so eno ali več stebelni, nekateri so kot grmi. Razširjeni so v Mehiki pa tudi v tropskih predelih Južne Amerike in v Argentini.

Cereuse delimo v mnogo vrst.

Carnegiea

Cereus

Aporocactus	Cereus	Epsostoa	Machaerocereus
Acanthocereus	Cleistocactus	Eulychnia	Monvillea
Armatocereus	Corryocactus	Haageocereus	Myrtillocactus
Brachycereus	Deamea	Harrisia	Neoabbotia
Browningia	Dendrocereus	Hylocereus	Neoraimondia
Calymmanthium	Echinocereus	Jasminocereus	Nyctocereus
Carnegia	Escontria	Lemaireocereus	Oreocereus
Cephalocereus	Epsostoa	Lophocereus	Pachycereus

(3)

Penoicereus	selenicereus	Trichocereus	
Rathbunia	Setiechinopsis	Wilcoxia	
Astrocephalocereus	Hertrichocereus	Mitrocereus	Samaipaticereus
Bergerocactus	Isolatocereus	Philippicereus	Seticereus
Bozicactus	Lasiocereus	Pilosocereus	Stenocereus
Chamaecereus	Loxanthocereus	Piptanthocereus	Stephanocereus
Eriocereus	Marginatocereus	Pygmaeocereus	Subpilosocereus
Helianthocereus	Marshalllocereus	Ritterocereus	Thrixanthocereus
Heliocereus	Micranthocereus	Roseocereus	Weberbauerocereus
			Weberocereus

V tej množici cerej se je res težko znajti, še posebno azto, ker imena še vedno niso dokončna. Kljub temu pa mislim, da bo tabela ob fotografijah, ki jih bomo naslednje mesece in leta objavljali, dober pripomoček pri razpoznavanju cereusov, saj je najobsežnejša in tudi najbolj popolna od vseh doslej objavljenih.

ing. Peter Jerin

IV. KAKTUSI V NOVEMBRU

Letošnja rastna doba je bila za kaktuse izredno dolga. Končala se je šele ta mesec s prvimi slanimi. Paziti moramo, da se rast kaktusov ne zaustavi sunkovito, zato zaščitimo kaktuse pred prehitro ohladitvijo.

V topli gredi lahko ostanejo kaktusi do zunanjih temperatur -5°. Ob dvojni šipi celo do -10° C. Večina pa bo gotovo spravila kaktuse na notranjo okensko polico, v nekurjeno verando ali stopnišče, morda pa tudi v klet ali nekurjeno sobo. Preko zime jih ne bomo zalivali.

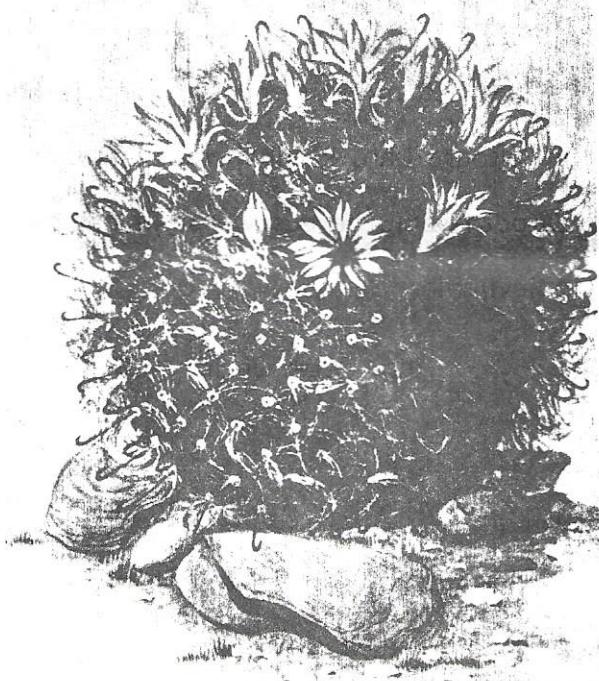
V tem času še lahko cvete Mammillaria albicoma, schiedeana, Neopoterije, Crasule itd. Te vrste naj bodo na toplejšem prostoru dokler ne odcveto.

Izjemna je božičnikkaktus, ki sedaj ne počiva, ampak se pripravlja na cvetenje. Zalivamo ga redno in celo gnajimo. Imejmo ga v kurjeni sobi na svetlem.

ing. Peter Jerin

MAMMILLARIA BOCASANA POSEL .

Mammillaria bocasana

Mammillaria

8 mm. Če jih je več, takrat je najspodnejša kljukičasto zavita. Barva teh bodic je rumena, ki prehaja v rjekasto, v vsakem slučaju je pri konici svetlejša kot ob bazi. Tipične za to vrsto so stranske bodice katerih je 25-30 po areoli, so bele barve in dosežejo v dolžino do 20 mm. Medsebojno so zelo prepletene ter delujejo kot volna. Aksile so gole. Presečne črte bradavic so v razmerju 8:13. Cvetovi poženejo v velikem številu in vencih ob temenu, so lijakaste oblike. Cvetna cev je približno 16 mm dolga in ima 12 mm v premeru. Zunanji cvetni lističi so spodaj zelenkaste barve, ki proti vrhu

Ta najbolj znana vrsta iz skupine "drobnocvetnih kujastih bodičaric", je izmed vseh nabolj variabilna, lahko rastoča in že kot mlada rastlina zelo reda in obilno cveti. Rastlina se razrašča in če ji damo dovolj prostora, lahko napravi zelo velike blazinice.

Okrogla, valjkasta telesa imajo 4-5 cm v premeru, približno toliko so tudi visoka. Bradavice so svetlo do temno plavo - zelene, mehke, valjkaste ali nalahno stožčaste oblike, dosežejo 6-10 mm dolžine, so ob bazi 3-4 mm široke. V originalnem opisu, ki ga je objavil nemški zdravnik in raziskovalec Heinrich Poselger leta 1853 v "Allgem. Gartenzeitschrift-u", navaja, da ima pretežno eno, včasih tudi 2-3 srednji bodici dolžine 5-

prehaja v svetlo rdečerjavo črto po sredini, oboji imajo gledek rob. Frašnične niti so bele do bledo rumene, ki včasih prehaja v bledo roza barvo. Prašnice in pestič so rumene barve. Pestič ima 4 svetlo zelene brazde. Plod je svetlo karmen barve, valjkaste oblike, ki doseže dolžino do 4 cm s premerom do 4 mm, ki še dolge mesece tja do pomladi kralasi rastlino. Semena so temno rjave barve, ki včasih prehaja v črno.

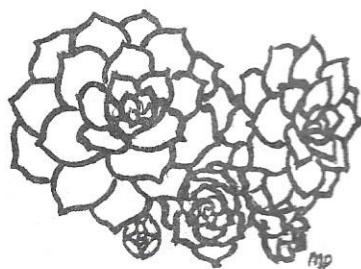
Vredna pozornosti je variacija *splendens*, ki je obraščena s finimi, belimi dlacicami. V Kuas-u št. 11/76 navaja Fittkau, da je v zahodnih delih njenega rastišče našel vrsto z rdečimi cvetovi in rumenkastimi bodicami. Pri tem gre verjetno za var. *splendens* forma *rosea*, ki pa je v resnici prirodni hibrid. Navedel bi še var. *multilanata*, ki ima zelo gosto volno in var. *schelhasei*, ki pa ima relativno drobnejša telesa in se zelo močno razrašča. Zelo lepa je tudi forma *crystata*, ki dobro raste in obilno cveti. Ker se *M.longicoma* ne razlikuje dosti od *bocasana* (krajše bodice in volna v aksilih) jo je Hunt pripojil tej vrsti tako, da imamo sedaj še *M.bocasana* var. *longicoma*, čeprav jo Backeberg vodi kot samostojno vrsto.

Nahajališče te vrste je Siera de Boca v mehiški provinci San Luis Potosi od tod je dobila tudi svoje ime.

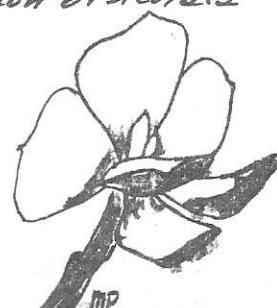
Gojitev ne povzroča nobenih težav, če jo poleti držimo zunaj na prostem, zaščiteno pred dežjem na najbolj sončnem mestu in jo zmerno zalivamo. Edini sovražnik njenega belega oblačila je prah. Prezimimo jo v svetlem in hladnem prostoru, a ta čas je ne zaliivamo.

Kunej Josip

Sempervivum tectorum

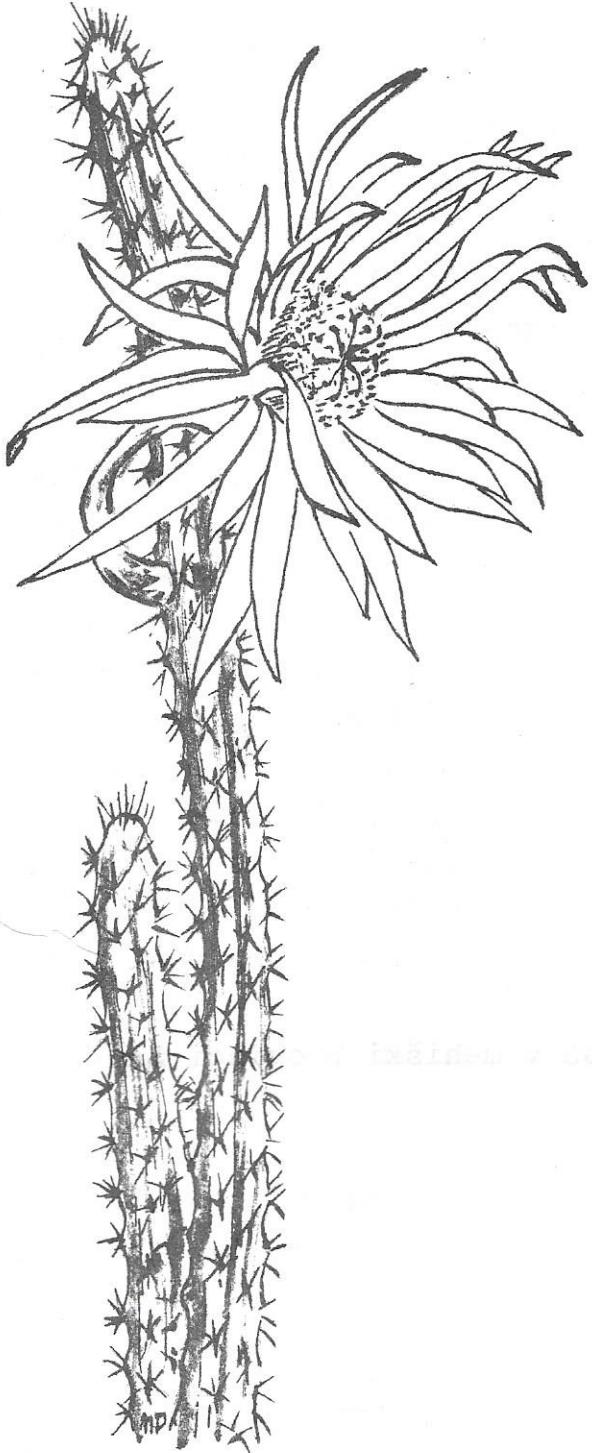

Cotyledon orbiculata

Crossula decentrix

Monvillea covendishii

(6)

SPET O IMENIH KAKTEJ

Kakteje so doma v severni in južni Ameriki, na ostale celine pa so prinešene dokaj pozno, prvi primerki šele leta 1493. Postale so priljubljene širom po svetu in ljudje jim dajejo vsa mogoča in nemogoča imena: buče, bučke, lopate, kobuljčki, kroglice, palice, kosmatinci in podobno. Nikakor ne želim uvajati "pravilnih slovenskih imen, ne nameravam sprožiti plazu umetnih slovenskih imen, kar bi lahko povzročilo hudo zmedo na tem področju.

Le kot zanimivost sem poiskal imena, s katerimi so Američani (belci) poimenovali kakteje. Merodajni bi vsekakor bili indijanski izrazi, vendar nisem našel literaturre s tega področja.

Začnimo z najbolj poznanimi tudi pri nas. To so božični in velikonočni kaktus, kraljica noči, starček in škofova kapa, pa taščin sedež.

Manj poznana imena pa so:

zlati starček	golden oldman c.	Cephalocereus crisacanthus
kikiriki	peanut c.	Chamaecereus silvestrii
srebrni stolp	silver torch	Cleistocactus strausii
široki sod	large barrel	Echinocactus ingens
sod	barrel	Ferocactus acantodes
možgani	brain c.	Echinofossuloc. multicostatus
starka	old lady	Mammillaria hahniana
sovje oči	owl eyes	Mammillaria parkinsonii
turkova čepica	turk's cap	Melocactus sp.

/ nadaljevanje sledi /

Jure Slatner